

Politikai napilap.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Belváros, Kinizsi-utca 2.
II. emelet.

Telefon 723. sz.

DELI UJSÁG

Megjelenik naponként
délben, szükséghez képest
többször is.Előfizetési árak 1 hónapra:
Helyben házhoz hordva
70 fillér.
Vidékre postán küldve
1 korona.Hirdetések díjszabás
szerint.

A válság.

Ma dől el, hogy meglesz a minden oldalról annyira óhajtott kibontakozás, vagy pedig tovább is folytatni kell-e az országnak a magyar vezényszóért megindított küzdelmet.

A mai nap szenzációja az, hogy a király Apponyi Albert grófot is meghívta a korona és a koalíció vezéreinek holnapi együttes konferenciájára. Ez a hír politikai körökben óriási feltűnést keltett, mert eddig mindenki azt hitte, hogy Apponyi gróf — a szabadelpvűpartból történt kilépése után — kegyvesztett lett az udvarnál.

Mielőtt a király elé járul az öt politikus, Bécsben még egy utolsó értekezletet tart, hogy álláspontját véglegesen precizizozza.

A vezérő-bizottság, amint erről már megemlékeztünk, tegnap délután öt órakor értekezletet tartott.

A tanácskozás Kossuth Ferenc elnöklésével d. u. öt órától este negyednyolcig tartott. Az ülésen jelen voltak:

Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf Bánffy Dezső báró, Batthyány Tivadar gróf, Gulner Gyula, Eötvös Károly, Szederkényi Nándor, Darányi Ignác, Barabás Béla, Thaly Kálmán, Vázsonyi Vilmos, Kaas Ivor báró, Hock János, Polónyi Géza, Sággy Gyula és Tóth János. Távol voltak: Andrassy Gyula gróf, Justh Gyula, Zichy Aladár gróf, Rakovszky István, Zichy Jenő gróf, Ugron Gábor és Komjáthy Béla.

Több mint két órai tanácskozás után a bizottság a következő hivatalos közlést adta ki:

A vezérő-bizottság az ülés elején minden vita nélkül a következő határozatot hozta:

A legteljesebb bizalommal viseltetik azon tagjai iránt, akiket ő felsége magához hívott kihallgatásra. Ez a teljes bizalom és a szövetség ellenzéknek a föliratban kifejtett ismeretes álláspontja kizárják azt, hogy a vezérő-bizottság szükségesnek tartaná ő felségéhez hívott tagjainak bármily irányban utasítást adni.

E határozat után a vezérő bizottság hosszabb eszmecsere folytatólag a helyzetről.

A vezérő-bizottság határozatát a bizottságnak a király elé járuló tagjai Bécsben tudatják Andrassy Gyula gróffal.

Elmaradt értekezletek.

A vezérő-bizottságnak hétfő délelőttre és a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak hétfő estére hirdetett értekezlete elmarad.

Az osztrákok és a válság.

Bécsből táviratozzák, hogy Gautsch báró, osztrák miniszterelnök tegnap délután hosszasan értekezett Stürgkh gróf és Dziedischitzki gróf képviselőkkel. A miniszterelnök többek

között ama reményének adott kifejezést, hogy különösen a Magyarországhoz való viszonyra vonatkozó kérdésekben a parlament pártjait maga mellett fogja találni. A német pártvezér egyelőre tudomásul vette ezt a kijelentést, de egyben kijelentette, hogy az a politika, melyet a kormány a legutóbbi időben követett, a lakosság német részét elkedvetlenítette. A kormánynak ilyen politikája alkalmas arra, hogy a németek érdekeit igen érzékenyen megrövidítse. Gautsch a Reichsrath keddi megnyitói ülésén azonnal felszólal és egy nagy beszéd keretében a jelen politikai helyzetet fogja ecsetelni.

Kossuth Ferenc a koalíció kormányvállalásáról.

Kossuth Ferenc a kibontakozásról a »Magyarország« mai számában többek között a következőket írta:

Hazafi érzelmeinknek és lojalitásunknak teljességében érezzük azonban, hogy üres kézzel nem jöhetünk haza, ha a király azt akarja, hogy a súlyos válság véget érjen.

Lehetetlenségeket nem követelhetnek tőlünk, és ha követelnének, hiába tennék ezt; egyébiránt tudhatják, hogy a nemzet elsöpörné azt, aki üres kézzel jönne feléje.

Mi a kormány terhét és felelősségét elvállaljuk, bár nem vágyódunk a hatalomra, de csak úgy tehetjük ezt, ha kezünk nem marad üres; másképpen nem tehetjük és nem tesszük meg; aki ezt megtenni akarná, ugyis hiába tenné meg, mert csak azért lépne a hatalom polczára, hogy onnan azonnal lebukjék!

Bánffy Dezső báró és Andrassy Gyula gróf a helyzetről.

A »Neue Freie Presse« tudósítója meginterjúrolta Bánffy Dezső bárót és Andrassy Gyula grófot. Az interjúról a tudósító a következőkben számol be:

Az első beszélgetés Bánffy Dezső báróval folyt le, aki kijelentette, hogy a magyar hadsereg nyelvének kérdését előbb vagy utóbb olyan értelemben fogják megoldani, mint azt a magyar nemzet kívánja.

— Én a királyt négyévi miniszterelnökségem alatt nagyon jól megismertem — mondta Bánffy. — A király nem szereti az efféle kérdéseket egy csapással, hanem csak darabonként megoldani. A Fejérváry-kormány lemondása által egyengetve van a koalíció útja. Minden attól függ, hogy egy olyan »módot« találjanak, amely a koalíciót az ország választóinak szemében nem kompromittálja, de egyúttal a Kanosába menéstől a királyt is megkíméli. Ha ellenben a koalíciót nem hívják meg a kormányra, akkor annak a következményei beláthatatlanok lesznek. Minden

esetre elkerülhetetlen volna ebben az esetben az országgyűlés feloszlata, és tekintettel az ország jelenlegi hangulatára, biztosra lehet venni, hogy a függetlenségi párt ebből a választásból túlnyomó többséggel kerülne ki.

Andrassy Gyula gróf kijelentette, hogy a magyar nyelv behozatala a hadseregben egységét és harcképességét a közös hadseregnek — mely remélhetőleg még jó sokáig közös fog maradni — nem fogja megzavarni és gondoskodni fognak arról, hogy a tisztek épp úgy, mint a honvédségnél, a német nyelvet írásban bírják. Andrassy nem kétli, hogy a hadsereg magyar-nyelvűségének engedélyezése által a magyar nemzeti követelésekben szünet fog beállni és az ország megnyugodhatik. A gazdasági ügyeket illetően Andrassy az a véleménye, hogy a kereskedelmi szerződés Németországgal létre fog jöni és azt Magyarország is ratifikálni fogja. Az Ausztria és Magyarország közötti gazdasági viszony alakulásáról Andrassy nem akart nyilatkozni. Ezt a jövő fogja megmutatni.

A kihallgatás előtt.

Kossuth Ferenc ma este hét órakor Bécsbe érkezett Apponyi Albert gróffal együtt, aki Eberhardról jövet Pozsonyban szállt fel Kossuthhoz a vonatra. Megérkezésük után mindketten gyalog Bánffyhoz indultak a Sacher-szállóba. Utközben egy kocsival találkoztak, melyből Andrassy szállott ki, akivel együtt folytatták utjukat Bánffy lakására, ahol megérkezésükkor Zichy Aladár gróf már jelen volt.

Az újságírók kérdésére, hogy miért gyűltek össze tanácskozásra, Kossuth kijelentette, hogy a tegnap este tartott konferencián mindannyian nem lehettek jelen és azért ma újból tanácskozás vált szükségessé.

Bánffy nagyon pesszimistikusan fogja fel a helyzetet.

Bécsben azt hiszik, hogy a holnapi együttes kihallgatásnak nem lesz eredménye s hogy a király ez esetben Khuen-Héderváryt fogja miniszterelnöknek kinevezni.

Kossuth, Apponyi, Andrassy, Bánffy és Zichy Aladár tanácskozása a Magyar Távirati Iroda jelentése szerint esti kilenc óráig tartott és teljes megegyezéssel ért véget.

A tanácskozás után Kossuth egy magasállású udvari személyiséggel találkozott, akivel a megoldás dolgában tárgyal. A késő éjjeli órákban a tárgyalás még folyik.

Temesvár, 1905. szept. 23.

A breznóbányai kerület képviselője, Osztrólysky Miklós Podmaniczky Frigyes bárónak, a szabadelvű párt elnökének szintén levelet írt, amelyben bejelenti, hogy a szabadelvű pártból kilép.

Kerékpár-, motor kerékpár-

és
automobil-javítási műhely.

Elsőrendű kerékpárok, motorkerékpárok, pneumatikköpenyek és tömlők, szabadonfutók, szabadonfutó-ágyak (önműködő belső fékkel), nyergek a legversenyképesebb gyári áron. Kerékpár-javítások olcsón és szolidan, — jótállás mellett eszközöltetnek.

LADÁNYI IZSO

Temesvár-Belváros, papnevelő-épület.

Telefon 577.

Telefon 577.

Képes árjegyzékek .

. . . kívánatra . . . .

ingyen és bérmentve.

Széliegyzetek.

Kiskoru Károlyi György levelet irt. Még pedig igen nevetlen, igen ostoba, igen éretlen levelet. Nevetlen, mert valakinek a meghívását nem szoktuk kvalifikálhatatlan gombaságok között visszautasítani; ostoba, mert pökhendi arcátlansággal fitymálja a Kossuth-kultuszt és éretlen, mert gyerekes meg gondolatlanságával csak kiélesíti az el-lentéteket.

... Justh Gyula, a képviselőház elnöke, a makói Kossuth-szobor leleplezésre meghívta az összes országgyűlési képviselőket. Egy ilyen meghívásra az ember vagy elmegy, vagy nem megy el — az utóbbi esetben senki sem fogja számon kérni, hogy miért; de Frank Boriska férje, úgy látszik, sokkal kiválóbb embernek tartja magát, sem-hogy ugyanazokat a konventionális szokásokat kövesse, mint akárki más. Fogja magát, levelet ír Justh Gyulának, amelyben a leg-brutálisabb, a legkönnyelműbb, a legvérlázi-tóbb hangon jelenti ki, hogy ő ugyan egy Kossuth-ünnepre semmi körülmények között sem ment volna el, de most, hogy a Kossuth nevént népbolondításra stb. használ-ják, kétszeres oka van el nem menni. . . .

Ez a könnyelműsége miatt a saját családjával is meghasonlott, önmagától elvakított grófocska rövid »politikai szereplése« óta egyebet sem tesz, mint levelet ír. Levelet irt a pararell ülésekről, levelet irt arról, hogy milyen dicsőséges dolog volt, amit Tiszával november 18-án elkövetett, levelet irt decem-ber 13-ról, levelet irt a Fejérváry alkotmányosságról, most pedig levelet irt — amely-ben a legarcátlanabb göggel perhorreskálja a Kossuth-kultuszt . . . Ehhez már van egy kis szavunk. Az eddigi leveleit — ha nyilvános-ságra szánta is, még is csak az ő meg a ke-rülete magánügyeit képezték. De ebben a levélben egy egész nemzet kegyeletét üti arcul.

Tudjuk, hogy ez a bornirt kis gróf sokkal jelentéktelenebb ember, semhogy vele foglal-kozni érdemes volna — de utóvégre mégis csak országgyűlési képviselő, akinek legalább 3—400 ember érdekeit kellene képviselni. És nagyon, de nagyon szomorú és nagyon jel-lemző az eddigi magyar állapotokra nézve, hogy egy ilyen értelmi semmi itt politikailag érvényesülhet.

A Fejérváry kormány megalakulásakor nagyon komolyan volt róla szó, hogy Károlyi György gróf lesz az ő felsége személye körüli miniszter. És úgy látszik, ennek a szerencsét-len ördögnek még mindég vannak ilyen szán-dékai. Tisztában van a saját értékével és tudja, hogy az ő felsége személye körüli miniszterségre kvalifikáló egyedüli tulajdonságok: a hyper-tehetségtelenség, a hyper-hazafiatlanság, a hyper-loyalitás és a hyper-tudatlanság, benne megvannak. Ezt a legujabb levelet is tulajdon-képpen nem Justh Gyulának, vagy a kerülete-nek irta, hanem az ugynevezett legmagasabb köröknek.

És mig az apja, Károlyi István gróf lel-kesen harcol a nemzeti ügy mellett, addig ez a hitvány korcs azt a csekély erejét és azt a csekély eszet, a mi je van, a nemzeti követelések megbuktatására fordítja . . .

Itt a legfőbb ideje, hogy az ilyen Károlyi György-féle existenciáktól megszabaduljunk. Az ilyen embernek nem szabad megengedni, hogy a közélet terén keresse az érvényesülést; az ilyen embert — ha már az Isten különös gazdagnak és grófnak születik — a lehető legalsóbbrendű funkciókra: lovag kiképzésére, nyulvadászatra etc. kell szorítani.

Egyszer már kiskorusította a családja ezt az embert; kiskorusította mert önálló cselek-vésre képtelen volt. Most a kerületének kel-lene kiskorusítani. Eppen úgy, ahogy az apja pénzével nem tudott banni, épen úgy nem tud banni a kerületének a mandátumával. Kapkod, fecseg, egyik ostobaságot a másik után cselekszi. Az ilyen embernek pedig nem való mandátum.

A Zeysig-Zigány ügy.

Temesvár, szept. 23.

A Zeysig ügyben semmi újabb fordulat nem állott be. Csak Gajary Ödön fclytatja cinikus, vakmerő rágalmait akkor is, mikor már kiderült Bánffy Dezső báró ártatlansága. Heteken át, nap-nap után páratlan cinizmussal rágalmazott lapjában egy olyan publicistát, akinek az egyéni tisztességéhez, írói és férfiúi deputációjához árnyék sem ferközött. Ma pedig csak úgy, »en passant« oda veti: »Hja igaz, a mi Weisz Juliánt illeti, alaptalan vádasko-dással illetük őt és ezt épen úgy sajnáljuk, mint a mennyire örülünk annak, hogy sikerült az ő bőrén a rágalom vádját még hálásabb alany felé terelnünk.«

Ujabb cáfolatok.

A rendőri sajtóiroda ma a következő je-lentést adta ki:

»Pázmány Dénes e hónap 16-án a főka-pitánynak levelet irt, amelyben azt irta, hogy ő a kérdéses Bánffy-féle levelet nem látta, de egy ur beszélt neki, hogy a levelet a főka-pitány a Park-klubban mutogatta. Viszont egy kávéházban Pázmány Dénes azt állította, hogy a levelet Szapáry Pál gróf látta a Park-klub-ban. Tekintettel a Pesti Hírlap mai számában Pázmány Dénes által közzétett dolgokra, Szapáry Pál gróf a következő levelet intézte a főkapitányhoz és beküldte egyúttal a Páz-mány Dénes által hozzáintézett újabb levelet is. Szapáry Pál gróf levele:

»Tisztelt barátom! Most értesülök arról, hogy Pázmány Dénes reám hivatkozott, azt állítván, hogy én is láttam Bánffy Dezső báró urnak Zigány urhoz intézett levelét, amint te azt a Park-klubban egyes tagoknak mutattad. Én kötelezve érzem magamat ezt legerélye-sebben megcáfolni, mert bár most utóbbi időben mindennap voltam a Park-klubban és téged ott többször láttalak, sohasem láttam, hogy ott bár nekem, bár másnak egy ilyen levelet mutattál volna. Ezzel a nyilatkozattal tartozom neked, Bánffy bárónak és magam-nak is. Szívvelyes üdvözzel Szapáry Pál.«

Pázmány levele Szapáry Pál grófhhoz:

»Igen tisztelt barátom! Szíves felszólítá-sodra egész készséggel kijelentem, hogy a Zeysig-ügyre vonatkozólag tőled semmit sem hallottam. Információmát erre nézve más for-rásból merítem. Régi hived Pázmány Dénes.«

Zigány Árpád beadványa.

Zigány Árpád, úgy látszik, unja a fog-ságot s bűnyüének sürgetése céljából ma terjedelmes beadványt intézett a fogházból a vizsgálóbíróhoz, aki is ezen beadványt áttette a kir. ügyészséghez.

Ügyvédek a rendőrség ellen.

A Budapesti Ügyvédi Kör választmánya tegnap este hét órakor rendkívüli választ-mányi ülést tartott a kör nyári helyiségében. A választmányi ülésen Szohner Lajos elnök, költ, előadó pedig Mihátovics Béla dr. volt. Halmi dr. esetének ismertetése után a vá-lasztmány a következő határozatot hozta:

»A Budapesti Ügyvédi Kör választmányát mélyen fölháborította a budapesti államrendőrségnek eljárása, hogy az egyéni szabadság és a jogvédelem részére törvény által adott biztosítékok súlyos megsértésével büntetendő cselekmény tényálladékanak teljes hiánya ellenére a védőt letartóztatta. Megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az ügyvédi kamara választ-mánya, mint az ügyvédi testület hivatalos kép-viselete, a sérelem megtorlása tárgyában in-tézkedik és a kar szolidaritásának ünnepies megnyilatkozása céljából rendkívüli közgyű-lést hívott össze. Egyszersmind elhatározza az Ügyvédi Kör választmánya, hogy átiratot intéz az ország összes ügyvédi kamaráihoz és ügyvédgyűléseire, hasonló eljárás kö-vetése céljából.«

NAPIHIREK.

Temesvár, szept. 23.

— **Személyi hír.** Lovag *Schwitzer* Lajos, tábornagya a 7. hadtest parancsnoka teg-nap este Herkulesfürdőből hazaérkezett.

— **Szent Gellért napja.** A róm. kath. egyház holnap ünnepli *sz. Gellért* vértanu napját, Csanád egyházmegye első püspökének emlékét. A székesegyházban ez alkalommal a nagymisén *Németh* püspök fog nagy segéd-lettel pontifikálni. Ezen a napon ünnepli *Desseffy* püspök székfoglalójának 15-ik év-fordulóját. Így tehát kettős ünnep lesz a hol-napi vasárnap.

— **Kinevezés.** Jakobi Arnold, mérnök főnök-helyettes és *Heiduska* Alfréd, mér-nök osztályvezetővé lettek a M. Á. V. temes-vári fűtőházhoz kinevezve.

— **Esküvő.** Folyó hó 24-én délután 4 órakor vezeti oltárhoz az écskai izr. imaház-ban *Dávid* Károly Mayer-Neuhut Arankát, Neuhut Károly temesvári rendőrtisztviselőnek nővérét.

— **A székesegyház orgonája.** *Desseffy* Sándor megyés püspök, püspökké fölszentelé-sének 15. évfordulóján f. hó 2-án 30.000 ko-rona ajánlott fel a csanád egyházmegyei ká-ptalannak egy orgona beszerzésére. A tárgyban *Németh* József püspök, elnöktele alatt egy szűkebb körű bizottság ülést tartott, a mely-nek legfontosabb határozata *Wegenstein* Lipót, helybeli orgonagyáros ajánlatának elfo-gadása volt. A közismert mester egy 40 vál-tozatu orgonát 28.000 koronáért fog elkészíteni.

— **Halálraitelt honvéd.** Szegedről tele-grafálja tudósítónk: A szegedi honvédhadbi-róság halálraitelte *Leczky* János ötödik fyalogezredbeli honvédet, aki fegyvert fogott feljebbvalójára. *Leczky*, aki jómódu szeged-vidéki gazda fia, tavaly októberben vonult be szolgálatra és kezdetben jól viselkedett; később azonban ioni kezdett és ez okozta vesztét. Husvétkor történt a nagy szerencsét-lenség. A fiatal honvéd kimaradási engedély nélkül csatangolt a városban és sorra járta a korcsmákat. Éjfél már régen elmúlt, mikor hazavetődött a laktanyába. A kapunál őrtálló inspekciós kérte tőle az engedélyt, de *Leczky* nekem nem volt. Ahelyett, hogy megadta volna magát sorsának, elkezdett lármázni, úgy, hogy a nagy zajra kijött *Dudás* őrmester és csendre intette a garázdálkodó katonát. Az intés nem használt, sőt annyira felbőszítette az ittas katonát, hogy beszaladt a legénységi szobába, kihozta szolgálati fegyverét és éles töltés-sel háromszor rálőtt az őrmesterre. — Sze-rencsére a golyók célt tévesztettek. A lövé-sekre összeszaladt a készenlét is, de *Leczky* most már ezek ellen fordult és kétszer rájuk lött. Az egyik golyó egy tizedes lába mellett furódott a földbe. Nagynehezen végre lefegy-verezték és a katonai fogházba szállították. Tegnap ült törvényt a garázdálkodó katona fölött a hadbírószék és halalos ítéletet hozott. Az ítéletet fölterjesztik a honvédkerületi parancs-noksághoz és onnan a királyhoz.

— **Uj iparvasut.** A Resiczáról Ani-nára vezető 35 kilometer hosszú keskenyvá-gányu iparvonal közigazgatási bejárását teg-nap foganatosította *Tárnoky* Mór m. kir. államvasuti felügyelő. Ezenkívül résztvettek *Krassó-Szörény* vármegye kiküldöttjei *Fialka* alispán, *D'Elle-Veux* dr. resiczai és *Módsid-lovszky* németbogsáni főszolgabírák és *Mi-lutinovics* jegyző.

— **Gyilkossági kísérlet** című tegnapi napihírünknek kiegészítéseül közöljük, hogy *Pongrácz* Mór, miután mámorát kialudta *Malyáta* Gusztáv rendőrkapitány, a bűn-ügyi osztály főnöke kihallgatta és azután a kir. ügyészséghez átkísértette. *Pongrácz* Blum Gyula dr. ügyvédet nevezte meg védőül.

— **Bucsu ünnep Saágon.** Holnap d. e. nagy mise tartatik a saági egyházban, d. u. pedig bucsumulások lesznek, melyet nagy számú temesvári közönség fog meglátogatni.

Érdekes katona-hangverseny tartatik vasárnap a gyárudvar összes helységeiben. A műsor igen sok magyar zenét tartalmaz. Fel-hívjuk a t. közönség figyelmét *Dóczy* dal-költőnk bevezető indulójára a »Csicsókára« és *Wlassicsné* »Magyar rapszódiaira.«

— **Órlási tűz Fiumében.** Fiuméből táviratozzák: Ma este 10 óra 40 perckor kigyulladt a Lazarus-féle hajó- és gépgyár. A fiumei tűzoltóságok, a katonaság és a kikötőben lévő nagy hajók legénységének minden fáradsága kárba veszett. Éjfélkor az egész gyártelep egy lángtengert képezett. A gyártelep teljesen leégett. A kár meghaladja a két millió koronát.

— **A vöslai kártyaaffér.** A nyáron történt, hogy a kotingbrunni versenyek alatt hazard kártyajátékon érték egy magyar urakból álló társaságot. Egy vöslai előkelő hotel külön szobájában játszottak, mikor a detektívek rájuk törtek. Az ügy törvényszék elé került és Lovik Károlyt, Molnár Eleket és budavári Országh Sándort kitiltották Ausztria területéről. Ezt a határozatot megfélembtezték és az ügyet ma tárgyalta a bécsúj helyi törvényszék felelbiteli tanácsa, mely mind a három sportsmanra nézve visszavonta a kitiltást. Tudva levő dolog, hogy az ausztriai törvények a hazard játék miatt a tartomány területéről való kitiltást is elrendelik.

— Aki csinos, jó és tartós polgári ruhát vagy egyenruhát akar viselni, az bizalommal forduljon **MURÁTH és KOLLINGER** céghez.

Őszi modellek és újdonságok megérkeztek!

Holzer

cs. és kir. udvari szállító
TEMESVÁR-BELVÁROS, Rezső-utca 7. sz.
Divatlapok ingyen szétküldetnek.
Helyi és megyei telefon 616. szám.

Telefon 737.
Alapított 1845.

Telefon 737.
Alapított 1845.

A őszi idényre férfi, fiu és leánya ruhák a legdivatosabb kivitelben és legnagyobb választékban raktáron vannak. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

NEUMANN M.
cs. és kir. udvari szállító
TEMESVÁR-BELVÁROS, Hunyadiutca 1. sz.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Esküdtszéki tárgyalás.** Szándékos emberölés büntetvével vannak egy 20 éves parasztleány és atyja vádolva. Kosár Demeter bélinci lakos folyó évi június hó 5-én, este a bélinci nagykorcsmába kereste atyját Kosár Miklóst. A korcsmában volt Zsunkán Péter és Prohab János szintén odavaló földmivesek, ezekkel egy régibb keleti ügyből kifolyólag a fiatal Kosár szóváltásba elegyedett, a mi azzal végződött, hogy az utcán őt meglesték és megverték. Kosár feldühödve hazaszaladt és atyjával Kosár Miklóssal csakhamar egy vasnyársat magával hozva visszatért. A midőn a korcsmába léptek Kosár Demeter minden szó nélkül a kezében volt nyársal Zsunkán Pétert leszurta. Alig, hogy Zsunkán lelkét kilehelte, felkapta a nyársat Kosár Miklós és ezzel nyárs nyelét ütötte fejbe, hogy a nyárs nyele eltörött, sőt még ezután a karján is súlyos szurási sebet ejtett. A vádlottak tetűket beismerték.

— **Szándékos emberölés kísérlete miatt állott tegnap — mint már jelentettük — a temesvári esküdtszéki bíróság előtt Loporits János.** A vád és védelem megállapítása után az esküdtek — Koczuba Lajos elnöke alatt — Loporitsra kimondták a bűnösséget, amire a kir. törvényszék nyolc havi börtönrre ítélte el. Az ítélet ellen felelbitési jogával senki sem élt ugyan, de a büntetés elsenvedésére az elítélt halasztást kapott.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

— **Uj páholy-bérlő.** Mint értesülünk, Krajcsik József dr. ügyvédjelölt a jövő színházi idényre páholyt bérelt. Ezt a már közzétett bérlők névsorának pótlása céljából közöljük.

TÁVIRATOK.

Svéd-norvég viszály.

Krisztília, szept. 22. Egy karlstadi távirat szerint a tárgyalások befejezését holnapra várják.

Páris, szept. 22. Stockholmból érkezett magántávirat jelenti, hogy a svéd megbízottak beleegyeztek abba, hogy Norvégia keleti részén a kondovingi erődök fenmaradjanak. A kormány felszólította a svédországi lapokat, hogy iparkodjanak a népet megnyugtanni az engedmények miatt s hangoztassák, hogy ezek a várak csak a Vlomm-vidék védelmére valók és nem érdeke Svédországnak, hogy ezt megakadályozza. Ez fontos engedmény Norvégia számára s remélhető, hogy azon az alapon már legközelebb alá fogják írni a békés megállapodásokat Karlstadban.

Oroszországi zavargások.

Hamburg, szept. 22. A Hamburgische Nachrichten-nek jelentik Pétervárról: Nadjosti miniszteri titkárt, akit azért küldtek Moszkvába, hogy a legutóbbi zavargások ügyében vizsgálatot indítson, a gyosvonaton törzsúrásokkal meggyilkolták. A vonatvezetőt több kalauzzal együtt letartóztatták.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

M a k a y I v á n.

Mangold nyomda, Temesvár.

Lapunk elárúsító helyei.

Lapunk mindennap már a délelőtt folyamán — 11—12 óra között — a következő elárúsító helyeken kapható:

Belváros: Kunstädter A., hirlapelárúsító irodája, Jenőherceg-utca. — **Frisch-féle,** bodega, Hunyadi-utca. — **Holeschofsky A.,** dohánytőzsde, Zápolya-utca. — **Török Sándor,** dohánytőzsde, Takarékpénztár-utca.

Gyárvaros: Lazarevits György, hirlapelárúsító, Kossuth-tér. — **Schönheim,** hangszerkereskedés, Andrassy-ut. — **Mangold,** papirkereskedés, Főutca.

Józsefváros: Ujhelyi, bodega, Kossuth Lajos-utca. — **Kovács P.,** állomás-portás. — **Kunz Ede,** élelmiszer-kereskedés, uri-utca, Hauland-ház.

Erzsébetváros: Fischer Gábor, fűszerkereskedés, Telektér.

Vasárnap, 1905. szeptember 24-én

nagy katona-hangverseny a Gyárudvarban.

Belépti díj 30 fillér. Kezdeté 7 órakor.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Klug János

Temesvár - Gyárvaros, Kossuth-tér.

Dús választék svájci arany-, ezüst-, tulla-, bécsi inga-, konyha-, francia ébresztő-, író-asztali és schwarzwaldi órákban, a legolcsóbb árak mellett.

Elfogadok minden e szakmába vágó javításokat.

Veszek és becserelek töredék arany- és ezüst-tárgyakat

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Órák és javítások 2 évi jótállással.

Szíves tudomásul!

Tisztelettel vagyok bátor a mélyen tisztelt veömnek és a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy az ez ideig Belváros, Zápolya-utca 5. sz. a. levő fényképészeti műtermemet feloszlattam és ugyanezt ezentul Gyárvaros, Andrassy-ut 12. sz. a.

„HELIOS“ fényképészeti műterem

cég alatt továbbra is személyesen vezetni fogom. Amidőn a m. t. vevőimet és a közönséget arról biztosítom, hogy a fényképészeti terén csakis a legjobb, legszebb és legművésziességű munkát fogom nyújtani, tisztelettel felkérem, hogy az eddig irántam tanúsított jó indulatot továbbra is fenntartani szíveskedjék, egyuttal arról biztosíthatom, hogy a belém helyezett bizalomnak mindenkor pontosan meg fogok felelni.

Kiváló tisztelettel

„HELIOS“ fényképészeti műterem

tulajdonos Szántó M. fényképész,

Gyárvaros, Andrassy-ut 12. sz.

A feloszlott belvárosi üzletben eszköz-felvételek lemezei tulajdonomban vannak s így azon helyzetben vagyok, hogy az utánrendeléseknek bármely időben pontosan eleget tehetek.

Lámpákat

közönségestől a legfinomabbig rendkívüli jutányos árakon ajánl a

„Porcellánház“

15 Temesvár-Gyárvaros.

Telephon 566.

Telephon 566.

BRAUN ANTAL hangszerkészítő

Temesvár-Belváros, Jenőherceg-utca 14.

Délmagyarország legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrása réz-, fa-, fuvó-, vonó- és ütő hangszerekben. **Iskola-hegedűk** feltűnő jók — rendkívül olcsó árban 3, 4, 5 és 6 frt. Hangverseny-hegedűk 15 frtől feljebb. Az összes hangszerek és ezek részeinek nagy raktára.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Régi hangszereket veszek és másokra becserelek. — Árjegyzék vidékre ingyen és bérmentve. 25

Elsőrendű **szarazbab és rózsaburgonya** métermázsánként és kicsinyben legolcsóbban kapható. Továbbá bérbeadandó egy **konversütőde lakással** és a kapubejárát alatti áruló bódéval november 1-től és egy vegyeskereskedés azonnal. 27

PILLIS JAKAB

Gyárvaros, Széna-tér 1. sz. Telefon 526.

„Elite“ kávéház.

Küti-tér, Józsefváros.

Ma és mindennap

nagy hangverseny

ifj. Berkes Miklós

közkedvelt magyar zenekara közreműködésével.

Kitűnő konyha és legjobb kávéházi italok. — Figyelmes kiszolgálás.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

32

kiváló tisztelettel

REISMANN SÁNDOR.

vendéglős és kávé.

Uteai elárúsítókat

magas jutalék és fix fizetés mellett felvesz a kiadóhivatal.

A legszebb és legolcsóbb
nyomtatványokat

szállítja

Csendes Lipót papirkereskedés, könyvnyomda,
könyvkötészet

Temesvár-Belváros, Zápolya-utca 5. szám

(Dr. Singraen-nel szemben).

Üggyédi és cs. és kir. katonai nyomtatványok nagy raktára.

T. cz.

Alólirottak bátorkodunk a t. cz. közönségnek, valamint a t. tiszti karnak és a vidéknek is tudomására hozni, hogy

Temesvár, Belváros
Zápolya-utca 6. sz. alatt
(Dr. Róna-féle házban)

polgári
és katonai **egyenruha-üzletet**
nyitottunk.

A legkedvezőbb bevásárlási források által azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a t. cz. közönség részére a legújabb és legdivatosabb szövetekkel szolgálhatunk. Mindenféle szövetben dus raktárunk van.

Szállítunk:

Teljes öltönyt 50 k-tól feljebb
Felöltöt . . . 48 " "
Téli kabátot . 60 " "

A cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség
önkéntesei részére:

Zubbany . . . . . 28 k-tól feljebb
Kabát minőség szerint 48 " "
Köppeny " " 64 " "
Nadrágot " " 20 " "

Raktáron tartjuk

az összes katonai felszerelési tárgyakat
a legolcsóbb árak mellett.

Több évi működés által a legnagyobb bel- és külföldi üzletekben annyi szakismeretet szereztünk, hogy a t. cz. közönség követelményeinek minden irányban megfelelhettünk. Izléses és kifogástalan kivételért jól állunk.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnak.

A kinevezendő tart. hadapródjelölt örmester (e. é. önkéntesek) részére kardok, kardszijjak, hordcsattok, kardbojtok most érkeztek meg. Rendkívül csinos kiállítás. Olcsó árak.

A t. cz. közönség szíves jóindulatát kéri
mély tisztelettel

30 **Muráth és Kollinger.**

1891. év óta szállítója:

a cs. és kir. 7., 19., 20. és 21.
tüzérezredek és a 39. sz. gyalog-
ezred tisztikarának és az összes
egyévi önkénteseknek.

Steiner József

(ezelőtt Häusler Pál)
cipész

Temesvár-Belváros, Mercy-utca 2. sz.

Meglehető olcsó árak!

Elsőrendű kézmű-, uri-, női- és gyermekcipőkben
dus raktár.

Amerikai cipők nagy raktára.

Készítik eredeti látméretek után rendelésre
cipőket, a legjobb anyagból. Pontos jó munka.

Egyévi önkéntesek részére különösen aján-
lom régi jó hírneves készítményeimet a leg-
jutányosabb árak mellett.

Kiváló tisztelettel **Steiner József**, cipész.

BRAUCH LAJOS

a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás Temesvárott.

A ki jól és olcsón akar vásárolni, a ki gyors kiszolgálást akar, — az
tegyen próbavásárlást

„A mennyasszonyhoz“

cimzett áruházban Gyárváros, Háromkirály-utca 2.

Uri kalapok, tolikönnyűek . . . . . frt 1.20-tól feljebb.	Fűzők, minden alakban . . . . . frt 1.—től feljebb
Női kalapok, gyönyörű díszítéssel „ 2.— „ „	Nyakkendők . . . . . „ .15 „ „
Cipők, csupán kézimunka . . . . . „ 2.60 „ „	Női- és férfi-harisnyák . . . . . „ 1.20 „ „
Férfilingek, kiváló minőségben . . . . . „ 1.20 „ „	Férfi- és női esernyők . . . . . „ 1.— „ „
Nőilingek, erős vászonból . . . . . „ .65 „ „	Gyermek-cipők (fűzősek) . . . . . „ 1.— „ „

Iskolatáskák és könyvtartók 25 krtól feljebb.

Teljes felszerelés fehérneműekben.

Eredeti gyári árak mellett vászon és siffon.

Férfi- és gyermekruha-raktár

Frank és Schnabl

Temesvár-Gyárváros, Andrassy-ut 24.

Nagy választék

francia és brünni gyapotszövetből

nagyban és kicsinyben.

Mérték utáni elkészítés legolcsóbb árak mellett,
pontos szolgáltatással.

Az előkelő közönség kedvenc Modern berendezés!
találkozó helye! oooooo Pontos kiszolgálás!

FERSCHITZ FERENC, cukrász

Temesvár-Gyárváros, Fő-utca 22 (saját ház)

készít legfinomabb süteményeket, cukorkákat, tortá-
kat, parfáit stb. Az üzlet a legmodernebb igényeknek
megfelelően van berendezve. Ünnepeles alkalmakra
elvéllal minden e szakmába vágó munkát és kezes-
kedik a legizlésebb kivételről.

WUNDER kárpitos-mütermé.

Temesvár-Belváros, Lonovics-utca 6, (Hungária szállodával szemben.)

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos-mütermét, a legújabb, legstil-
szerűbb és legolcsóbb díszítéseit és butormunkáit. Elvéllalok — konkurrencia nélkül —
lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legszerényebttől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Számtalanszor bebi-
zonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban,
Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb mütermekben szerzett
tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a
legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem.

Kiváló tisztelettel

Wunder Vilmos.